

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/6/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119210558
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119210558.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a sudcov JUDr. Moniky Juskovej a Mgr. Miloša Koleka, v spore žalobkyne: Z. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. X, XXX XX C., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie v sume 582,66 Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 20Csp/130/2019-53 zo dňa 18.11.2019 takto

rozhodol:

Zrušuje prvoinštančný rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol cit.:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 250,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala priznania primeraného finančného zadostučinenia vo výške 582,66 eura. Uviedla, že sa voči žalovanému domohla vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky v konaní Okresného súdu Prešov sp. zn. 15C 229/2015 v spojení s konaním Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Co 129/2018. Uplatnené primerané finančné zadostučinenie 582,66 eura predstavuje sumu, o ktorú sa žalovaný na jej úkor obohatil.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 1 ods. 1, § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

V odôvodnení uviedol, že Okresný súd Prešov rozsudkom sp. zn. 15C 229/2015 zo dňa 14.06.2018 zaviazal žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 582,66 eura s prísl. a určil, že poplatok v sume 172,79 eura v bode 8. Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.01.2013, je neprijateľná zmluvná podmienka. Krajský súd v Prešove v konaní sp. zn. 17Co 129/2018 predmetný rozsudok potvrdil. Súd prvej inštancie zistil, že zmluva neobsahuje informáciu o dobe trvania zmluvy, termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Uvedené údaje sú až následne súčasťou oznámenia veriteľa. Spochybnil tiež výpočet RPMN. Z tohto dôvodu považoval úver za bezúročný a bez poplatkov podľa ust. § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ. Žalovaný porušil okrem uvedeného aj svoje povinnosti vyplývajúce z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ, a to dôsledné šetrenie bonity žalobkyne ako klientky.

Vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je vzťahom vyplývajúcim zo spotrebiteľskej zmluvy.

Vo vzťahu k nároku žalobkyne na primerané finančné zadostučinenie uviedol, že z odôvodnenia rozsudku sp. zn. 15C 229/2015 zo dňa 14.06.2018 jednoznačne vyplýva, že žalovaný porušil práva žalobkyne ako spotrebiteľky tým, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala náležitosti v zmysle ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ a neposúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť žalobkyne splácať úver.

Žalobkyňa sa úspešne domohla vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Preto boli splnené podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, súd považoval za spravodlivé priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 250,- eur, pričom vychádzal z intenzity zásahu žalovaného do práva žalobkyne. Priznanú výšku odôvodnil tak, že ide o vyrovnanie ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikala konaním žalovaného a tým, že sa musela domáhať vydania bezdôvodného obohatenia a satisfakciu za stav, ktorý trpela. Zároveň ide o sankciu postihujúcu žalovaného. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 v znení neskorších predpisov (ďalej len CSP).

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku, a to proti vyhovujúcemu výroku a výroku o trovách konania odvolanie žalovaný. Namietal porušenie práva na spravodlivý súdny proces, ku ktorému došlo tým, že odôvodnenie rozsudku neobsahuje skutkové a právne závery nadväzujúce na vykonané dokazovanie, ktoré by preukazovalo dôvodnosť a výšku zadosťučinenia 250,- eur. Rozhodnutie preto nespĺňa požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia v zmysle ut. § 220 CSP. Žalobca neuvádzal žiadne konkrétne skutočnosti, na základe, ktorých sa mohlo oprávnené domnievať o danosti nároku vo výške žalovanej sumy. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná právo na náhrad 100 % trov právneho zastúpenia. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania a právneho zastúpenia v tomto konaní.

3. Žalobkyňa sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadрила.

4. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario, pričom dospel k záveru, že rozhodnutie je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky implikované aj v čl. 46 ods. 1 ústavy. Odôvodnenie rozhodnutia je tou časťou, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Zákon stanovuje zákonné požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku (§ 220 ods. 2 CSP) tak, aby z neho bola zrejmá jeho opodstatnenosť, zákonnosť, spravodlivosť. Dostatočné odôvodnenie je nevyhnutné aj z pohľadu práva neúspešnej strany namietat konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní opravných prostriedkov. Je nevyhnutné, aby text odôvodnenia nebol len popisný a formálny, ale aby naopak obsahoval jasné a logické argumenty, ktoré sú konzistentné a navzájom si neodporujú. Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom, ako aj odôvodnením napadnutého rozhodnutia a uplatnenými odvolacími námietkami, odvolací súd zistil, že napadnutý rozsudok nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP, lebo výška priznanej náhrady primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 250,- eur nie je preskúmateľná. Odvolací súd nespochybňuje základ nároku žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V tejto časti odvolací súd nepovažoval uplatnené námietky vznesené žalovaným za dôvodné. Je nesporné, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 15C 229/21015 žalobkyňa úspešne uplatnila svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 582,66 Eur. V odôvodnení rozhodnutia č.k. 15C 229/2015-110 zo dňa 14.06.2018 súd konštatoval, že: „Je nepochybné, že medzi stranami sporu bol založený záväzkovo-právny vzťah na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 15.1.2013. Zmluvný vzťah je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy s poukázaním na to, že zmluvu uzatváral dodávateľ so spotrebiteľom, kde dodávateľom bola obchodná spoločnosť - žalovaný ako veriteľ a spotrebiteľom - žalobkyňa ako dlžník... Súd podrobil predmetnú zmluvu súdnej kontrole a dospel k záveru, že táto dôsledne nerešpektuje obligatórne náležitosti zákona. V zmluve preukázateľne chýba informácia o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (písm. f) uvedené je až následne súčasťou oznámenia veriteľa, a tiež dôsledná informácia týkajúca RPMN, konkrétne uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN (písm. j). Nedostatok obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je zákonom sankcionovaný v ustanovení § 11 ods. 1 písm. b) v prípade, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2, písm. a) až k), r), y) sa poskytnutý úver považuje za bez úročný

a bez poplatkov. Ďalej sa súd domnieva, že žalovaný porušil svoje povinnosti dodávateľa aj v tom, keď súdu nepreukázal dôsledné šetrenie bonity žalobkyne ako klientky tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 7 ods. 1 ZoSÚ. Za hrubé porušenie povinnosti sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je. Zo zmluvy nevyplýva žiadna informácia o tom, že žalovaný šetril bonitu žalobkyne čo je možné považovať za hrubé porušenie povinnosti a čo má za následok, že poskytnutý úver je bez úročný a bez poplatkov. Ďalej neušlo pozornosti súdu, že výška dohodnutého úroku je s poukázaním na ustanovenie § 3 ods. 1 OZ neprimerane vysoká. Neprimeraný úrok (v danom prípade 70 % ročne) v porovnaní s úrokovou mierou obchodov pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou od 1 do 5 rokov v januári 2013 vo výške 13 % skutočne odporuje dobrým mravom, nakoľko presahuje priemerné úrokové miery viac ako 6-násobne. Nepochybne teda ide o úžernický úrok, a ako taký je neplatný. S poukázaním na to, že súd vyhodnotil poskytnutý úver ako bezúročný a bez poplatkov, finančné prostriedky uhradené nad rámec reálne poskytnutých finančných prostriedkov je bezdôvodným obohatením žalovaného. Žalobkyňa preukázateľne uhradila 1.609,87 € a keďže jej žalovaný skutočne vyplatil len sumu 1.027,21 €, suma prevyšujúca sumu uvedenú je bezdôvodným obohatením. Splátky uhradené žalobkyňou počnúc 16-tou splátkou teda od 24.5.2014 sú bezdôvodným obohatením žalovaného.“ Z odôvodnenia rozhodnutia č.k. 15C 229/2015-110 zo dňa 14.06.2018 je zrejmé, že žalovaný ako dodávateľ sa v zmluvnom vzťahu so žalobkyňou dopustil porušenia jeho povinností vyplývajúcich mu z ust. § 53 ods. 1, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Ide o zákonné kogentné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľa.

Z obsahu odôvodnenia priznanej výšky primeraného finančného zadostučinenia však nie je zrejmé, z akých dôkazov a zistených skutkových okolností súd vychádzal pri posudzovaní rozsahu nároku žalobkyne. Z obsahu odôvodnenia nevyplýva, akými právnymi úvahami sa súd riadil, keď žalobe čiastočne vyhovel, a to čo do sumy 250 Eur. Súd prvej inštancie síce uviedol, že pri úvahe o výške primeraného finančného zadostučinenia vychádzal z intenzity zásahu žalovaného do práv žalobkyne a ujmy spôsobenej tým, že žalobkyňa sa musela domáhať vydania bezdôvodného obohatenia, avšak z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva, či a ako žalobkyňa pociťovala ujmu spôsobenú žalovaným, z ktorého tvrdenia by vyplývala aj intenzita konania žalovaného. Súd nijako bližšie nešpecifikoval a nekonkretizoval skutočnosti, na základe ktorých dospel k záveru, že žalobkyňa má nárok na sumu v priznanom rozsahu, ani intenzitu zásahu do práva žalobkyne, ktorú pre určenie rozsahu jej nároku na primerané finančné zadostučinenie považoval za rozhodnú.

Z hľadiska výšky priznávaného primeraného finančného zadostučinenia v prvom rade žalobkyňa musí tvrdiť a označiť dôkazy na individualizáciu nároku. Pre určenie výšky nároku musí objektívne, vzhľadom na povahu, intenzitu, trvanie a rozsah pôsobenia nepriaznivého následku preukázať, ako ho pociťovala a prežívala. Následne prvoinštančný súd pri stanovovaní výšky priznanej nemajetkovej ujmy odôvodní priznanú výšku presvedčivo, lebo výška primeraného finančného zadostučinenia podľa zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa spočíva na voľnej úvahe súdu, ktorá nemôže byť svojvoľná. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hrozacej ujmy, okolností tak na strane žalobkyne ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobkyne. Pri určení výšky finančného zadostučinenia sa nemožno striktno držať len ujmy, ktorá žalobkyni objektívne hrozila, resp. ktorá jej vznikla. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany spotrebiteľa.

6. Keďže rozsudok je vo vyhovujúcom výroku nepreskúmateľný, odvolací súd ho vrátane výroku o trovách konania postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

7. V ďalšom konaní preto bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne sa zaoberať výškou uplatneného primeraného finančného zadostučinenia v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť tak, aby zodpovedalo požiadavkám vyjadreným v ust. § 220 ods. 2 CSP. Žalobkyňa pre určenie výšky nároku musí objektívne, vzhľadom na povahu, intenzitu, trvanie a rozsah pôsobenia nepriaznivého následku tvrdiť a následne aj označiť resp. predložiť dôkazy, ako ho pociťovala a prežívala. Súd musí tieto okolnosti náležite zistiť a vyhodnotiť ich v súvislosti s účelom a funkciou uplatňovaného inštitútu primeraného finančného zadostučinenia. Len samotná funkcia a účel tohto nároku nie je postačujúci pri určení jeho výšky.

8. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej (§ 396 ods. 3 v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP).

9. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.